

جای خود بلند شد و پس از برداشتن کلاهش از آنجا خارج شد. منهم بالطبع نتوانستم دوست ۲۰ ساله ام را تنها بگذارم و بدزمال او روان شدم.

سعید آقا بطرف عرشه کشته رفت و من هم لحظه‌ای بعد باور سیده بدون اینکه چیزی از او بپرسم در کنارش قرار گرفتم.

www.KetabFarsi.com

من در یافته بودم که چیزی سعید آقارا ناراحت کرده است ولی جرأت نمی‌کردم علت این کار را بپرسم و دوستم را بیش از این عصبانی ترکنم.

من و سعید آقا تا رسیدن کشته به مقصد، ساکت و آرام بودیم و حرفی نمی‌زدیم. وقتی از کشته خارج شدیم بار دیگر دوستان اداری مان ضمن سلام و علیک از سعید آقا پرسیدند:

سعید آقا هوا چطوره؟

این بار منهم عصبانی شده بودم و می‌خواستم در این مورد دخالت کنم ولی چون معلومات قبلی نداشتیم جرأت نمی‌کردم حرفی نزنم.

اما از طرفی دلم راضی نمی‌شد دیگران سر بسر این

مرد موقد و مؤدب بگذارند.

وقتی سوار اتوبوس شدیم طاقت نیاورده پرسیدم.

- سعید آقا ماجرائی در بین هست که من نمیدانم؟

چرا همه از شما راجع بهوامی پرسند؟

با تعجب سرا پایم را ورآنداز کرده پرسید:

- حقیقتاً تو چیزی در این مورد نمی‌دانی!

www.KetabFarsi.com - نه من اصلاً خبر ندارم.

- بسیار خوب. هو قعی که عصر اداره تعطیل شد و

سوار کشته شدیم همه چیز را برایت تعریف می‌کنم.

تا عصر آن روز همه هوش و حواسم پی سعید آقا

بود. اینطور که معلوم بود در عرض این ۱۵ روز که من

بیمار بودم حادثه‌ای برای این مرد مؤدب اتفاق افتاده بود

که من از آن خبر نداشتیم.

عصر همان روز یکدیگر را در اسکله کشته ملاقات کردیم.

سعید آقا خواهش کرد که با همان کشته حرکت نکنیم و منتظر کشته بعدی باشیم.

من که فهمیده بودم سعید آقا نمی‌خواهد از طرف

دوسستان اداری اش که در آن کشتی بوده اند مورد تماسخ
قرار بگیرد چیزی نگفتم و با تهاق او منتظر کشتی بعدی
شدیم .

www.KetabFarsi.com

سعید آقا از فروشندهای ۱/۵ کیلو ماهی آزاد خرید
و پس از آنکه مدتی در اسکله منتظر ماندیم سوار کشتی
 ساعت هشت و ۱۰ دقیقه شده بطرف خانه‌ایمان حرکت
 کردیم .

رطوبت بدن ماهی‌ها بروی پا کت آنها اثر گذاشته
 و احتمال می‌رفت چند دقیقه بعد پا کت ماهی‌ها پاره شده و
 آنها بزمین بیفتند .

سعید آقا که متوجه شده بود ، سفت و سخت بدم
 ماهی‌ها چیزی وجود نداشت می‌کرد دم آنها را از دست نداشت .
 من و سعید آقا بعرشه کشتی رفته‌بروی نیمکتی نشستیم
 سعید آقا پرسید :

– پس شما از موضوع خبر ندارید ؟
 در همین موقع مردی که از دوستان اداری مان بود

پرسید :

– سعید آقا هوا چطوره ؟

سعید آقا بدون آنکه جوابی بسدهد از سر جایش

برخاست و بطرف سالن کشته رفت من هم بدنیال اوروانه
www.KetabFarsi.com سالن شدم .

وقتی در سالن جایجا شدیم سعید آقا گفت :

- دوست عزیز خیلی از خودت مواظبت کن و به حضور
اینکه کسی از هوا و اینطور چیزها صحبتی بینان آورد فوراً
فرار را برقرار ترجیح بده . و یا اگر مجبور بودی و نتوانستی
فرار کنی چیزی نگو چون این طور اشخاص ابتدا با هوا
شروع می کنند . و تو احساس نمی کنی که ممکن است
خطاری متوجه تو شود .

اما او بعد از هوا وارد موضوع آب می شود . مدتی
در باره آب و هوا صحبت کرده آنگاه حرف را بخاک و
زهیں می کشاند . و بدون اینکه متوجه شوی یک هو می بینی
شروع به بحث و مجادله کرده ای .

تقریباً ده روز پیش از این وقتی سوارترن شده مردی
در کنارم نشسته بود . ۳-۲ دقیقه بین ما سکوت برقرار بود
تا اینکه آن مرد گفت :

- چه هوای بدی شده ؟

تو خوب میدانی که من از این نوع اشخاص خوشم
نمی‌آید . لذا جوابی باو ندادم .
چند دقیقه بعد دوباره پرسید :
— قربان هوای بدی نیست ؟
دیدم اگر جوابی ندهم ممکن است حمل بربی ادبی
من بکند لذا گفتم :
— بله
باور کن جز این کلمه ، کلمه دیگری از دهانم
بیرون نیامد .
آن مرد گفت :
— مثل اینکه امسال بارون نمی‌خواهد بیاد .
برای آنکه جلوی پرحرفی او را گرفته باشم جوانی
نداد .
— قربان بنظرتون اینظر نمی‌آد که امسال بارون
نمی‌خواهد بیاد ؟
بجون دو تا بچه‌ها غیر از کلمه بلی چیزی دیگر در
مقابل این سوال او هم نگفتم .
آخر نمی‌توانستم درحالیکه او می‌گفت :

مثل اینکه امسال بارون نمی خوداد بیاد، بگم :

- نخیر امسال بارون میاد .

چون اگر برخلاف این می گفته می بایست چند ساعتی
با هم بحشی داشته باشیم که من حاضر نبودم چنین گفتگوئی
با آن مرد داشته باشم .

www.KetabFarsi.com

آن مردمجدداً گفت :

- آقا شما نمیدونید مردم از بی آبی در وضع بدی
هستند ؟

- چرا

- اگر بسیان نبارد قحطی همه مملکتو می گیره .

اینطور که شنیدم مزارع بزرگ گندم در آزادلو برائیر
بی آبی از بین رفته اند .

- جوابی ندادم .

- قربان اینطوری نیست ؟

- بله همین طور است که شما می فرمائید .

- و آنوقت مجبوریم دوباره گندم مورد نیازمان
را از خارج تأمین بکنیم :

وقتی متوجه شد جوابی نمیدهم گفت :

- اینطور نیست قربان ! مگر در آنصورت مجبور
نیستیم از خارج گندم وارد کنیم ؟

www.KetabFarsi.com

- چرا

این حکومتی که مادرایم حکومت نیست . دولت و
تشکیلانی که نتونه نونمو نو تأمین بکنه بچه درد می خوره .
دیدم مردک یواش یواش موضوع هوا را با طرز
حکومت و دولت و ملت موبوط می کند . باور کردنی
نیود چطور آدم می توونست از هوا و آب شروع کنه و حرف
را با تقاد از دولت بکشاند .

- آیا بنظر شما اینطور نمی یاد که دولت نمی توونه
این مملکت را خوب اداره کنه ؟
منکه میدیدم آخر حرف او بدولت و ملت کشیده
است حتی از گفتن بلی یاخیر هم گذشتم و چیزی نگفتم .
نمیدانم چطور می شد از آب و هوا نتیجه کلی گرفت
و بدولت حمله کرد بگوشاهی از کوپه ترن رفت و لی مردک
ول کن نبود بلاد فاصله پیشم آمده ضمیم نثار سقامه ای به
پهلوی فدوی پرسید :

- مگر اینطور نیست ؟

- چرا قربان همینطوره !...

- باور کن اگر نمی گفتم او با سقطمه هایش پسک و

پهلوی منو خرد کرده بود . www.KetabFarsi.com

- روز بروز ارزاق و مایحتاج زندگی گرون نمیشه
وضع این ملت فلك زده بالاخره بکجا خواهد کشید !

البته می تو نستم بگم نخیر تو مملکت ما غیر از اینکه
چیزی گرون نمیشه بلکه روز بروز نعمت و فر او آنی بیش
از روز قبل بچشم می خوره ! ولی چون نمی خواستم باهاش
حرف بزنم بگفتن همان کلمه کذائی «بلی» اکتفا کردم .

- این ملت بیچاره باید چه کند ؟
جوابی ندادم .

- اینظور نیست قربان ؟

- بلی همین طوره .

البته این بله را بعد از خوردن مشت محکمی که بسیته
چاکر تون زد بزبان آوردم .

در تمام این مدت بی صبرانه منتظر رسیدن به قصد
بودم و با خودمی گفتم :

- بالاخره وفتی پیاده شدم از دستش خلاص می شدم .

مردک یواش کارش بالا گرفت پس از هر گفتارش

— اینطور نیست؟

من هم از ترس اینکه سقطمه و مشتی نخورم حرفهای او را تصدیق می کردم . او مسرا چنان بکنار پنجره فشار میداد که فکر می کردم همین حالت است که منو از پنجره ترن به بیرون از آن پرت کند .

مردک که سر از پا نمی شناخت این بار بجای زدن سقطمه و مشت دودستی بروی ران پایم زده و پرسید :

— اینطور نیست قربان؟

و من پس از مالش رانم و تسکین درد آن گفتم :

— بلی قربان همینطوره که می فرمائید .

اگر بهمین کارش ادامه میداد راضی بودم اما چند لحظه بعد مرا چون شاخه درخت تسوت می تکاند وازم می خواست که حرفهایش را تأثید کنم .

اگر او مرا روی زمین می خواباند و کتف مفصلی بهم می زد بمراتب بهتر از آن وضع بود که هر دفعه مرا بنوی آزار دهد .

خلاصه در میان سیلی‌ها ، مشت‌ها ، سقلمه‌ها ، تپاهای
و فحش خواهر و مادرها بمنتصد رسیدیم .

وقتی از ترن پیاده شدم از ترس اینکه مبادا دوباره
گرفتارش شوم سرم را بزیر انداخته بطرف اسکله بسراه
www.KetabFarsi.com افتادم .

آنمرد هم در میان ازدحام جمعیت چند دقیقه‌ای از
نظرم پنهان شد .

خودم یادم هست هنوز دومین پله کشتی را بالانر فته
بودم که دستی سه‌بار بروی شانه‌ام خورد . وقتی نگاه کردم
در مقابل خودم پلیسی دیدم .

- لطفاً چند دقیقه بهمراه ما تا کلانتری تشریف
بیارین .

بمحض شنیدن نام کلانتری رنگ از رویم پرید . چون
تو خوب میدونی من در تمام مدت عمرم کلانتری نمیدیده
بودم . ولی چه می‌توانستم بکنم . لذا بدنبال پلیس روانه
کلانتری شدم .

وقتی وارد اطاق کلانتر شدم آندردک را که سر پا
ایستاده بود شناختم . مخصوصاً حضور دو نفر از مشافرین

که در همان کوپه پر بودند کاملاً باعث تعجب شدند.

با خود گفتم:

— حتماً این دونفر مسافر دلشان بحال من سوخته و

از دست آن مردک شکایت کرده اند.

www.KetabFarsi.com لذا به کلانتر گفتم:

— قربان اگر دیگران شکایتی از این آقا کرده اند

من شکایتی ندارم.

کلانتر گفت:

ولی کسی از این آقا شکایت نکرده بلکه اینها از شما

شاکی اند.

— باور کردند نبود که هم انسان بهر گفته پوچ

دیگری بلی، بلی بگوید هم مشت ولگدی بخورد و هم اینکه
عدد ای از او شاکی باشند.

— قربان این دونفر آقا هم شاهدند که چیزی نمونده

که این آقا نگفته باشند.

آنگاه تمام گفته هایش را مثل اینکه من گفته باشم

یک بیک تعریف کرد.

با ناراحتی گفتم:

- ولی قربان من اینها را نگفتم . قسم می خورد که
تمام این حرفها را خود این مرد زده .

دونفر شاهد گفتند : www.KetabFarsi.com

- درسته : همه اینها را این آقا گفتند منتهی مراتب
ایشان تمام گفته های این آقا با بلی بله گفتن ها تأیید کردند .
مردک گفت :

- من او نظری می گفتم که بینم این آقا چی می گه ؟
و بدین ترتیب من با تهمام بله گفتن مقصراً بودم .
سعید آقا مشغول درست کردن پاکت ماهی ها شد . با
ناراحتی پرسیدم :

- خوب بعدش چی شد ؟

- هیچی بعد از من باز جوئی کرده روانه دادسرا یم
کردند . حالا قراره بهمین اتهام در یکی از دادگاهها محاکمه
شوم .

- ولی نگفته بی دلیل اون مرد از دست شما شکایت
کرده بود ؟
اتفاقاً وقتی از کلانتری خارج شدیم علت این کارشو
پرسیدم . او گفت :

- تو وقتی بله می گفتی معلوم بود که از ته دل

نمی‌گی من ترسیدم شاید از دستم شکایت بسکنی و باعث
گرفتاریم بشی . از این لحاظ پیشدهستی کردم و قبل از اینکه
تو از دستم شکایت بکنی من از دستت شکایت کردم !

www.KetabFarsi.com

گفتم :

– خوب داداش حالا که تو اینقدر ترسوئی چرا
اینه‌مه داد و قال می‌کنی ؟

– چیکار می‌تونم بکنم قربان . خودمو نمی‌تونم
کنترل کشم . تو خودت خوب میدونی که مردم این مملکت
می‌خوان او نچه در درون خودشان دارند بیرون بریزندولی
دو موضوع باعث می‌شه که نتوانند این کارو بکنند . یـکی
اینکه کسی را پیدا نمی‌کنند باهاش درد دل کنند دـیـگر
اینکه هر کس که نمی‌تونه از خیرزن و بچه‌اش گذشته در
ملاء عام داد و بداد براه بیندازد از وضع بد مملکت مـان
گله و شکایت کند .

از این لحاظ مردم مجبورند از آب و هوا شروع
کرده باصل قضیه که مورد نظر شان هست برسند .

سعیدآقا آهی کشیده گفت :

– بـهـت توصیه می‌کنم هر وقت دیدی کسی از آب

وهو اشروع بصحيت کرد فوراً فرار کن . چون اگر فرار
زنکنی مثل من بد بخت گرفتار میشی .

www.KetabFarsi.com مدتی خندیده پرسیدم :

- خوب حالا سعید آقا بفرمائید ببینم هوا چطور ؟
سعید آقا با عصبا نیت تمام پاکت ماهی ها را باشدت
هر چه تمامتر بر مغز سرم کوبید . در يك آن، دنيا در نظرم
تيره و تارشد . وقتی بخودم آدمم و لباسهايم را تميز کردم
دیلم سعید آقا مدتھاست که از پیشم رفته و خودش را باسکله
رسانده است ! ...

اسرار دولت را بلمعیدم

www.KetabFarsi.com

آن روز ، از خانه ، صابون ، پنیر و بعض چیز های دیگر سفارش داده بودند . صابون را از بازار مصربها پنیر راهم از بازار ماهی فروشها خریدم . از بازار میوه فروشها هم یک کیلو انگور خریدم و به منزل آوردم . سر شب زنم

پرسید :

- عزیزم ، مگه تو کاغذ نداری ؟

- گفتم ، زن این چی سوالیه ، مگه همچو چیزی ممکنه ؟

-- پس چرا رو~~صا~~ بونها را نگشته؟

فی الفور دو قالب صابون جلو گذاشتند . واقعاً روی

قالب های صابون یکسری نوشته : ماشین شده بود .

-- لا الہ الا الله ! این چی کاریه ، مگه روی صابون و

www.KetabFarsi.com

با ماشین مینویسن ؟ ..

با خودم فکر کردم ، حتماً کارخانه صابون سازی رکلام تازه روی صابونها نوشته ، سعی کردم بخونم ، ولی نوشتجات بر عکس نوشته شده بود . پس از اندکی تأمل روی صابونها ، گزارش مربوط ، با سرار دولت دیدم .

اینطور نوشته شده بود :

«موضع فوق العاده سری است .

.... مافق تصور :

پرسشهای مربوط به آمار ، طبق گزارشات متخصص

استخراج و ذیلا درج می گردد :

.... بمناسبت سری بودن مسئله با حروف رمز

تقدیم گردید .»

ترس و وحشت برهمه اهل خانه غلبه و مستولی گشت .

بدون اینکه خودمون خواسته باشیم ، سندیکی از مهمترین

اسر اردولت بدست ما افتاده بود. همه از همدیگر میپرسیدیم
«حالا چی کار باید کرد، چه خاکی بسر بریزیم.»
— یکی از بچه‌ها، در حالی که قالب‌های پنیر را نشان

مادرش می‌داد، پرسید؟
www.KetabFarsi.com عجب این یکی دیگه چیه؟

باز بهمان منوال، روی قالب‌های پنیر هم نوشت‌جاتی
معکوس بچشم می‌خوره، علاوه بر آن بالای جملات نوشته
شده، تصویر دو قرص ماه بر نگه قرمز رسم شده بود.
این نوشت‌جات از اولی هم مهمتر است! تمام اهل
خانه حیرت زده بر جایشان خشک شده بودند.

گفتم: ای دادبیداد! مثل اینکه زیر کاسه نیم کاسه‌ای
است، اینطور معلوم میشه که برای ما نقشه خطرناکی
بکشیده‌اند، این قالب‌های پنیر و صابون را باید فوراً تا
کسی پی برد، گم و گور کرد...
— باید توی کوچه ریخت.

— نه نمیشه، اگه در همین حال ببینن؟!
— میدم به آشغالی.

— مگه تو دیوونه شدی؟ یقه‌اتو میگیرن!
بالاخره چه در درستون بدم، قرار شد بخوریم، دو

در همین موقع یکی از بچه‌ها دم پنجزه ایستاده بود و مواظب بود که کسی متوجه موضوع نشود .

متأسفانه ، از شما چه پنهان ، صابونها را نتوانستیم بخوریم . چاره را براین دیدیم که نصف شب زن رخت‌ها را بشویم ، نیمه شب زنم شروع کرد برختشوئی ، فوراً هر چه لباس چرك و تمیز داشتیم ، شست و صابونها را تمام کرد ...

او ، او ، او ، او ، تازه نفس راحتی کشیده بودیم ، که ناگهان در این موقع سروصدائی بپاشد .

- اینها چیه ؟ ...

باز بد بختی بما روکرده بود و شانس نداشت ، روی کاعذ پاره که میوه فروش انگور را پیچیده بود ، اسرار دولت نوشته شده بود .

دیگه مثل روز روشن شد که نقشه در کار است و همه‌مون در خطریم . همه اهل خانه مثل بید می‌لرزیدند ، بچه‌های معصوم خواب از چشم‌انشان پریده بود وزنم زل زل بمن تماشا می‌کرد .

- این کاغذ راهم ، آن توی اجاق سوزاندیم .
برای اینکه کسی از موضوع بوئی نبرده باشد و متوجه
نشود خاکسترها را هم توی ، کوچه در هوای آزاد بیاد

دادیم

www.KetabFarsi.com

همه مطمئن و خاطر جمع شدیم ، حالا اگه توی
خونه رو بگردن ، کوچکترین سندی از اسرار دولت نمیتوان
پیدا کنن ، همگی نفس راحتی کشیدیم . یک مرتبه زنم
پرسید :

- خوب حالا ، اگه مارا بادستگاه برق و اشعه ایکس
معاینه کنن چی میشه ؟
- چرا ؟

- چون آنوقت خواهند فهمید که پنیرهار اخوردۀ ایم ،
نوشته‌های روی قالب پنیر را توی معده‌مون میخونن !
باشنیدن این حرف ، بچه‌ها بر جای خشک شدن دند ،
زن از ترس رمق نداشت .

درست مثل دیوانه‌ها شده بودیم هاج و واج مو نده
بودیم ، از این کارها سر در نمی‌آوردیم .
بالاخره تصمیم گرفتیم که همه اهل خانه هر یک دو
لیوان نمک میوه انگلیسی بخورند .

معدرت میخوام ، قبل از همه نمک میوه اثرش را در
من بخشد . میلو نید که در صورت موافقیت تا آخر عمر از
www.KetabFarsi.com خطر جسته بودیم .

خواهید بخشد ، یک مرتبه کاغذ را نگاه کردم ، حدس
میز نید چی دیدم ؟ ...

گزارشات متخصصین امریکائی در باره چاههای
نفت ترکیه نیست ؟

دیگه بعد از اون چیزی بخاطرم نمونده . با همون
وضع توی کوچه دویدم ، شب همه همسایهها از خواب بیدار
شدند و فریاد می زدند « آی دیروزه » بالاخره بسقام را
گرفتن .

آیا حق نداشتم بترسم ؟ این بود اسرار دولت
باضافه عکس دو قرص ماہ بر نگه قرمز